Staidéar Gnó TS – Gnáthleibhéal Amháin
LEABHRÁN SCRÚDAITHE

Scrúduimhir an Iarrthóra

☞

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2010

STAIDÉAR GNÓ – GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ MÁIRT, 15 MEITHEAMH 2010 – MAIDIN, 9.30-12.00

Freagair Roinn A (ag tosú ar Leathanach 2) and Roinn B (ag tosú ar Leathanach 9)

Teastas Sóisearach
Gnáthleibhéal

STAMPA AN IONAID

Ceist	Marcanna an Scrúdaitheora	Marcanna an Scrúdaitheora Chomhairligh
Roinn A		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
Iomlán		
Bónas don Ghaeilge		
Móriomlán		
Grád		

Is ceadmhach áireamháin a úsáid.
Déanamh agus Sórt an Áireamháin a Úsáideadh:

☞

1.	Suim na n-iomlán deireadh leathanaigh	
2.	Mór-iomlán na gceisteanna/ceiste nár ceadaíodh	
3.	An t-ollmharc cruinn a bronnadh (1 lúide 2)	
4.	Breismharc do fhreagairt trí mheán na Gaeilge	
5.	Marc iomlán má bronnadh breismharc do fhreagairt trí Ghaeilge (3 + 4)	

Nóta: Caithfidh an marc ar líne 3 (nó líne 5 má bhronntar bónas don Ghaeilge) a bheith mar an gcéanna leis an marc sa bhosca Móriomlán.

ROINN A
(100 marc)

Freagair an 20 ceist ar fad. Tá 5 mharc ag gabháil le gach ceist.

---

1. Cad dó a seasann na litreacha seo a leanas? (*Scríobh* ***gach*** *freagra go hiomlán sa spás atá ar fáil dó.)*

CGB	
ÍAS	

2. Líon isteach an **dá** Thoisc Táirgeachta atá in easnamh sna spásanna atá ar fáil dóibh:

	SAOTHAR		**FIONTRAÍOCHT**

3. Líon isteach an **dá** bhosca atá folamh sa Slabhra Dáileacháin seo a leanas:

TÁIRGEOIR
↓
DÉANTÓIR
↓
MÓRDHÍOLTÓIR
↓
[ ]
↓
[ ]

4. Cuir sloinnte na gcustaiméirí seo a leanas in ord aibítre:

CAOIMHÍN Ó BEAGLAOICH
SEÁN Ó BEAGÁIN
LIAM Ó BEIRN
CATHAL Ó BEACHÁIN

(i)	
(ii)	
(iii)	
(iv)	

5. Taispeánann an líneghraf seo a leanas díolachán na CD-anna ag Siopa Ceoil Uí Liatháin sna chéad cheithre mhí de 2010. Scrúdaigh an graf agus freagair na ceisteanna a leanann:

(i) Cén mhí ina raibh an díolachán ba mhó CD-anna? ________________________________

(ii) Cé mhéad CD a dhíol Siopa Ceoil Uí Liatháin i mí Feabhra? ________________________

6. Is é is **Trádálaí Aonair** ann ná:

Gnólacht ar le duine amháin é agus atá á stiúradh ag an duine sin ☐

Gnólacht a bhfuil na litreacha 'Tta' ag deireadh a ainm ☐

Gnólacht ar leis an Rialtas é. ☐

(Cuir tic (✓) sa bhosca cuí.)

7. Is ó leabhair Uí Shé Tta na figiúirí seo a leanas:

Pá €115,610 Airgead ar Láimh €45,000 Innealra €67,000 Stoc Deiridh €13,150

Iontráil agus suimigh na Sócmhainní Reatha sa sliocht seo a leanas as Clár Comhardaithe Uí Shé Tta ar an 31 Nollaig 2009:

Sliocht as Clár Comhardaithe Uí Shé Tta ar an 31-12-09	
SÓCMHAINNÍ REATHA	**€**
SÓCMHAINNÍ REATHA IOMLÁNA	

8. Freagair **(A)** *nó* **(B)**

(A) Comhardaigh an Cuntas Bainc seo a leanas agus tabhair anuas an iarmhéid ag deireadh na míosa:

Dr			**Cuntas Bainc**				Sr
Dáta	Sonraí	F	Iomlán	Dáta	Sonraí	F	Iomlán
2010			€	2010			€
Feab 1	Iarmhéid	t/a	460	Feab 11	Solas agus Teas	MLG4	325
17	Cíos Faighte	MLG 1	580	26	Árachas	MLG6	515

NÓ

(B) Comhlánaigh na trí líne dheiridh den cholún 'Iarmhéid' chun an Cuntas Bainc seo a leanas a chomhardadh:

Cuntas Bainc					
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr	Iarmhéid
2010			€	€	€
Feab 1	Iarmhéid	t/a			460
11	Solas agus Teas	MLG4		325	
17	Cíos Faighte	MLG1	580		
26	Árachas	MLG6		515	

9. I **ngach** spás thíos, scríobh an focal is cuí ón liosta seo a leanas:

DÍOLACHÁIN FÁS PRAGHASANNA CÚLÚ

(Tá dhá fhocal ar an liosta thuas nach gcomhlánaíonn abairt ar bith thíos.)

(i) Is é is boilsciú ann ná ardu _______________ ó bhliain go bliain.

(ii) Is é is __________________ eacnamaíochta ann ná laghdú ar an líon earraí agus seirbhísí a sholáthraíonn tír ó bhliain go bliain.

10. Cuir tic (✓) i ndiaidh **gach** ráitis lena thaispeáint cé acu atá sé FÍOR nó BRÉAGACH.

	FÍOR	**BRÉAGACH**
(a) Stiúrann stíobhard ceardlainne gnó ó lá go lá.		
(b) Is é is stailc ann ná nuair a dhiúltaíonn fostaithe obair a dhéanamh.		
(c) Tugann ceardchumann iasachtaí dá mbaill ar a n-íocann siad ús.		

11. Taispeánann **Colún 1** liosta de théarmaí a bhaineann le Teicneolaíocht Faisnéise. I g**Colún 2** tá liosta míniúchán a d'fhéadfaí a thabhairt, b'fhéidir, ar na téarmaí sin**.** *(Tá míniú amháin nach mbaineann le téarma ar bith .)*

Colún 1 – Téarmaí	**Colún 2 – Mínithe**
1. Aonad Amharcthaispeána	**A.** Modh chun teachtaireachtaí a sheoladh tríd an idirlíon
2. Bogearraí	**B.** Monatóir ríomhaire nó scáileán
3. r-phost	**C.** Úsáidtear é chun eolas a chur isteach i ríomhaire
	D. Cláir ar ríomhaire cosúil le Microsoft Office

Meaitseáil an dá liosta. Déan litir an mhínithe atá ceart a chur faoin uimhir chuí thíos:

1.	**2.**	**3.**

12. Ón Ráiteas Oibriúcháin seo a leanas atá ag fiaclóir don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2009, ríomh an difríocht idir an tIoncam Iomlán agus an Caiteachas Iomlán. Luaigh cé acu **barrachas** nó **easnamh** é an iarmhéid.

Ráiteas Oibriúcháin don bhliain dar chríoch 31-12-09	
	€
Ioncam Iomlán	73,145
Caiteachas Iomlán	74,245

13. Líon isteach an **dá** Phríomhghné mhargaíochta atá in easnamh sna spásanna atá curtha ar fáil dóibh:

TÁIRGEADH		**CUR CHUN CINN**	

14. Fuair Póilín Ní Dháibhis a pá mar airgead tirim. D'úsáid a fostóir an líon ba lú nótaí agus monaí nuair a bhí an t-airgead á chur isteach i gclúdach pá Phóilín. Comhlánaigh an anailís nótaí/monaí agus taispeáin cé mhéad nóta agus mona de gach sórt a bhí sa chlúdach pá.

ANAILÍS NÓTAÍ/MONAÍ													
IOMLÁN	**€100**	**€50**	**€20**	**€10**	**€5**	**€2**	**€1**	**50c**	**20c**	**10c**	**5c**	**2c**	**1c**
€461.42	4												

15. Ríomh (i) an t-iomlán atá dlite agus (ii) an tsóinseáil as €20, chun an admháil seo a leanas ar airgead tirim a chomhlánú.

Stór Áise Nelson, Droichead na Bandan		
		€
	BRIOSCAÍ	2.20
	BAINNE	1.65
	NUACHTÁN	2.00
	CALÓGA ARBHAIR	3.39
(i)	**IOMLÁN DLITE**	
	AIRGEAD TIRIM	20.00
(ii)	**SÓINSEÁIL**	

16. Cuir in iúl cé acu atá siad seo a leanas ina RIACHTANAIS nó ina dTEASTÁLACHA ag déagóir in Éirinn.

Cuir tic (✓) sa bhosca cuí i **ngach** cás.

	RIACHTANAIS	**TEASTÁLACHA**
(a) Seinnteoir MP3		
(b) Bia		
(c) Ticéid le haghaidh Oxygen		

17. Ainmnigh **trí** shaghas institiúid airgeadais inar féidir le daoine an t-airgead atá coigilte acu a chur:

(i) ____________________

(ii) ____________________

(iii) ____________________

18. Taistealaíonn cúiréir ó Dhún na nGall go dtí Dún Dealgan.

Ansin seachadann sé paicéad ar ghnólacht i mBaile Átha Cliath sula bhfilleann sé ar Dhún na nGall.

Bain úsáid as an Tábla Faid thíos agus ríomh líon iomlán na gciliméadar a thaistealaíonn sé:

TÁBLA FAID (Km)

Corcaigh					
400	Dún na nGall				
260	222	Baile Átha Cliath			
325	158	85	Dún Dealgan		
142	260	232	256	Inis	
210	205	216	238	70	Gaillimh

Freagra:	**Km**
Obair:	

19. Cuir in iúl cé acu atá na tíortha seo a leanas atá san Aontas Eorpach nó nach bhfuil. Cuir tic (✓) le TÁ nó NÍL i **ngach** cás:

	TÁ	**NÍL**
AN ASTRÁIL		
AN OSTAIR		
AN RÓMÁIN		

20. Tomhaltóir a thugann ar ais earra atá lochtach agus nach féidir é a dheisiú, tá sé i dteideal

(i)	**NÓ**	**(ii)**

Comhlánaigh an **dá** bhosca.

Don scrúdaitheoir amháin	Iomlán na Marcanna ar Roinn A		Iomlán carnach t/aa	

Nóta:

Ar na leathanaigh seo a leanas, tá spás ar fáil chun gach ceist i Roinn B a fhreagairt.

Freagair **cúig** cheist ar bith.

Léigh na ceisteanna i Roinn B go cúramach, le do thoil, sula bhfreagraíonn tú iad.

Is ceadmhach an spás seo a úsáid le haghaidh obair gharbh, más gá.

Le húsáid le ROINN B – Ceist 1

1. (A)

TEAGHLACH na mBREATNACH	**MEÁN FÓMH**	**DEIR FÓMH**	**SAMH**	**NOLLAIG**	**IOMLÁN**
IONCAM PLEANÁILTE	€	€	€	€	€
Jason Breatnach – Tuarastal					
Máire Bhreatnach – Tuarastal					
Sochar Leanaí					
A. IONCAM IOMLÁN					
CAITEACHAS PLEANÁILTE					
Seasta					
Morgáiste tí					
Árachas tí					
Árachas sláinte					
Fo-iomlán					
Neamhrialta					
Costais teaghlaigh					
Costais iompair					
Solas agus teas					
Costais teileafóin					
Fo-iomlán					
Roghnach					
Bronntanais					
Costais siamsaíochta					
Costais saoire					
Fo-iomlán					
B. CAITEACHAS IOMLÁN					
Airgead Tirim Glan (A – B)					
Airgead Tirim Tosaigh					
Airgead Tirim Deiridh					

1. (B)	Comhlacht **amháin** a sholáthraíonn árachas sláinte don phobal in Éirinn:	

1. (C)	**Caiteachas Roghnach:**

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 1:		Iomlán carnach t/aa	

2. (A) (i)

Cuntas Trádála, Cuntas Leithghabhála Brabúis agus Caillteanais Uí Chorra Tta don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2009				
		€	**€**	**€**

Tá spás don Chlár Comhardaithe ar an gcéad leathanach eile.

Obair:

2. (A) (ii)

Clár Comhardaithe Uí Chorra mar a bhí ar				
		€	€	€

(B)	Mínigh an téarma 'Rótharraingt Bhainc':	Don Oifig Amháin	

(C)	Ríomhtar Brabús Glan mar chéatadán de Dhíolacháin ar Airgead Tirim mar seo a leanas: $\frac{\text{Brabús Glan}}{\text{Díolacháin ar Airgead Tirim}} \times \frac{100}{1}$ Ríomh an céatadán. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.			
	Freagra: %	Obair:		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 2:		Iomlán carnach t/aa:	

(A)	(i) Scríobh an litir a sheol Sinéad Nic Réamainn chuig bainisteoir Ríomhairí Éireann Tta ar an 23 Aibreán 2010.	Do Oifig Amháin	

		Don Oifig Amháin	

(A)	(ii) Ríomh costas iomlán an ríomhaire glúine ar Shinéad dá leanfadh sí uirthi ag íoc na dtráthchodanna go léir.			
	Freagra: €	Obair:		

(B)	Dá mbeifeá i do bhainisteoir ar Ríomhairí Éireann Tta, cén freagra a thabharfá ar litir Shinéad? Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra. **Nóta**: Ní gá (B) a fhreagairt i bhfoirm litreach.		
	Freagra:		
	Cúis:		
(C)	Is féidir le tomhaltóirí earraí a cheannach ó Ríomhairí Éireann Tta trína láithreán gréasáin, www.riomhairieireann.ie. Luaigh buntáiste **amháin** do thomhaltóir a bhaineann le earraí a ceannach ar líne tríd an idirlíon. Mínigh do fhreagra.		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 3:		Iomlán carnach t/aa:	

			Freagra	Obair	Do Oifig Amháin	
(A)	(i)	Ríomh bunphá Fhíona Ní Lorcáin in aghaidh na huaire.	**€**			
	(ii)	Ríomh an méid a thuilleann sí ar ragobair in uair amháin.	**€**			
	(iii)	Ríomh an líon uaireanta de ragobair a rinne sí i Seachtain 10.				

	(iv)	Mínigh, le samplaí, an difríocht idir obair agus fostaíocht.		
		Obair:		
		Sampla:		
		Fostaíocht:		
		Sampla:		
	(v)	Ainmnigh **dhá** cheart a bheadh ag Fíona agus **dhá** fhreagracht a bheadh uirthi mar fhostaí i Stór Faisean Tta.		
		Cearta:		
		1.		
		2.		
		Freagrachtaí:		
		1.		
		2.		

(B)	An tseachtain ina dhiaidh sin, d'oibrigh Fíona ar feadh 43 uair an chloig. Asbhaineadh €76.42 le haghaidh ÍMAT agus 4% dá hollphá le haghaidh ÁSPC. Ní raibh aon athrú ar a bunphá ná ar a hasbhaint le haghaidh coigiltis. Bain úsáid as an eolas seo agus comhlánaigh a Duillín Pá le haghaidh Sheachtain 11.		

Fostaí Uimh. 053	**Fíona Ní Lorcáin**		Seachtain 11	Dáta:
PÁ:	€	ASBHAINTÍ:	€	**Stór Faisean Tta**
BUNPHÁ		ÍMAT		
RAGOBAIR		ÁSPC		
		COIGILTEAS		GLANPHÁ
OLLPHÁ		ASBHAINTÍ IOMLÁNA		€

Obair Gharbh (más gá):

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 4:		Iomlán carnach t /aa

(A)

Soilse Tí Tta **14 Siopalann na Darach, Caisleán an Bharraigh, Co. Mhaigh Eo**	**ORDÚ Uimh. 2635**
Teileafón: 094-2955337 Facs: 094-8854193 r-phost: soilseti@maigheo.ie	Cláruimhir CBL IE 6499380
	Dáta:

Soláthraigh na hearraí seo a leanas, le do thoil:

CAINNÍOCHT	SONRAÍ	PRAGHAS AN CEANN
		€

Síniú:	Teideal:

(B)	(i)	Luaigh cúis **amháin** a n-úsáidtear Duillín Seachadta.

(B) (ii) **Sonrasc**

Mórdhíoltóirí Uí Bhreacáin Tta

SONRASC Uimh. 4128

Eastát Tionsclaíochta na Má, Béal an Átha, Co. Mhaigh Eo

Teileafón: 096-51889
Facs: 096-51991
r-phost: mb@mórdhíol.ie

Cláruimhir CBL IE 2378445

Dáta:

Uimhir d'Ordaithe:

CAINNÍOCHT	SONRAÍ	CÓD-UIMHIR	PRAGHAS AN CEANN €	IOMLÁN €

Carraeireacht íoctha
E & E E

Iomlán (Gan CBL san Áireamh)	
Lascaine Thrádála	
Fo-iomlán	
CBL	
Iomlán (CBL san Áireamh)	

Obair (más gá):

(C) Cuntas Bainc

Dr		Soilse Tí Tta – Cuntas Bainc					Sr
2010	Sonraí	F	€	2010	Sonraí	F	€

NÓ

Soilse Tí Tta – Cuntas Bainc					
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr	Iarmhéid
2010			€	€	€

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 5:		Iomlán carnach t/aa	

Tosaíonn an freagra ar Cheist 6 anseo:

Le húsáid le ROINN B – Ceist 6

(A) Da mbeifeá i do Chisteoir i gClub Ógánach na gCarad, ainmnigh **trí** dhualgas a bheadh ort.	Don Oifig Amhain	
1.		
2.		
3.		

Le húsáid le ROINN B – Ceist 6 (ar lean)

(B) Leabhar Fáltas agus Íocaíochtaí Miondealaithe (Leabhar Airgid Miondealaithe) Club Ógánach na gCarad

Dr													Sr
Dáta	Sonraí	Banc	Táillí Ball.	Dioscó	Comórt	Dáta	Sonraí	Seic Uimh.	Banc	Dioscó	Comórt	Cíos	Eile
2010		€	€	€	€	2010			€	€	€	€	€

(C) Ríomh an barrachas nó an t-easnamh a rinne an club ar oícheanta dioscó i rith mhí Eanáir:					Don Oifig Amháin
Freagra: €	Barrachas		*Cuir tic (✓) sa bhosca ceart*	Obair:	
	Easnamh				

Don scrúdaitheoir amháin	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 6:		Iomlán carnach t/aa:	

(A)	FOIRM THOGRA			
AON ÁRACHAS Tta FOIRM THOGRA LE hAGHAIDH ÁRACHAS MÓTAIR				
Sloinne		Ainm		
Seoladh				
Teileafón				
Dáta breithe				
Slí Bheatha				
SONRAÍ NA FEITHICILE				
Saghas Feithicle		Luach Faoi Láthair		
Déanamh agus Sórt		Cláruimhir		
SONRAÍ ÁRACHAIS				
Sórt Árachais atá ag teastáil	TRÍÚ DUINE AMHÁIN		*(Cuir tic (✓) sa bhosca cuí.)*	
	TRÍÚ DUINE, DÓITEÁN AGUS GADAÍOCHT			
	CUIMSITHEACH			
Saghas Ceadúnas Tiomána	CEADÚNAS SEALADACH		*(Cuir tic (✓) sa bhosca cuí.)*	
	CEADÚNAS IOMLÁN			
Árachas ag teastáil ó (dáta)				
Comhlacht Árachais Roimhe Seo				
Méid blianta ag tiomáint				
Sonraí na n-éileamh a rinneadh sna cúig bliana a ghabh thart				
SÍNIÚ		DÁTA		

(B)	(i) Bain úsáid as an eolas sa luachan árachais agus ríomh an costas iomlán glan ar árachas a chur ar theach Ghearóid Mhic an tSaoir agus ar an inneachar leis.		Don Oifig Amháin
	Freagra: €	Obair:	

(B)	(ii)	Ghlac Gearóid leis an luachan agus d'íoc sé an méid iomlán le seic le hÁrachas na Corónach Tta ar an 2 Meitheamh 2010. Comhlánaigh an seic agus an comhdhuille:

Dáta	
Do	
Iarmhéid	€ 974.00
An Seic Seo	€
Iarmhéid Nua	€
004735	

Banc na hÉireann 90-64-53

AN tSRÁID MHÓR, BAILE ÁTHA Í,
Co. CHILL DARA

Dáta

Íoc nó ordú **euro euro euro**

€

GEARÓID MAC AN tSAOIR

004735 906453 19441717

(C)	Mínigh **dhá** cheann de na téarmaí árachais seo a leanas: Meon Lánmhaith; Préimh; Bónas Cheal Éilimh; Slánaíocht; Foráil Chaillroinnte.	Don Oifig Amhain	
	(i)		
	(ii)		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 7:		Iomlán carnach t/aa:	

Le húsáid le ROINN B – Ceist 8

(A)	(i) Barrachairt.	Don Oifig Amháin

	(ii) Ríomh onnmhairí iomlána Seiceoirí Tta don bhliain 2009.			
	Freagra: €	Obair:		

	(iii) Tá na tíortha thuas go léir, ach amháin SAM, i limistéar an euro, agus ciallaíonn sé sin go bhfuil an euro mar airgeadra acu. Ainmnigh **trí** thír eile atá i limistéar an euro.		
	1.		
	2.		
	3.		

(B)	(i) Luaigh **dhá** chúis a n-onnmhairíonn Éire earraí agus seirbhísí go tíortha eile.	Don Oifig Amháin	
	1.		
	2.		
	(ii) Ainmnigh **dhá** cheann de na príomhshaghsanna earraí, seachas crua-earraí agus bogearraí ríomhaireachta, a onnmhairítear as Éirinn.		
	1.		
	2.		
	(iii) Mínigh **dhá** dheacracht a d'fhéadfadh a bheith ag Seiceoirí Tta agus iad ag súil le hearraí a onnmhairiú go dtí an tSín.		
	1.		
	2.		

(C)	Is é Liam Ó Maoláin an bainisteoir díolacháin ag Seiceoirí Tta. Faigheann sé seic le haghaidh $2,576.00 (dollar) ó chustaiméir Meiriceánach. Más é an Ráta Malairte ná €1 = $1.40, ríomh an méid euro a gheobhaidh sé nuair a shóinseálfaidh sé an seic ina bhanc áitiúil.			
	Freagra: €	Obair:		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 8:		Iomlán carnach	

Leathanach Bán